SVENSK MUSIKTIDNING

NORDISKT MUSIKBLAD.

N:r 7. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 6 19. | Stockholm den 1 April 1901. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 21:a Årg.

August Söderman.

Den 10 sistlidne februari hade ett fjärdedels sekel förflutit sedan August Söderman, vårt lands på en gång mest nationelle och originellt snillrike tonsättare, gick ur tiden. Det ligger då Svensk Musiktidning nära att nu i ord och bild framkalla minnet af denne storman inom vår musikaliska konstvärld, hvars tondikter ännu ljuda med samma friskhet och tjuskraft, som då man hörde dem första gången. Deras skapares lifstid blef allt för kort med afseende på hvad man kunde ha väntat af hans lifliga alstringslust, hans flit och stora förmåga; man hade hoppats af honom många och än större verk, men sjukdom och död grusade dessa förhoppningar. Hvad han lämnat i arf åt efterkommande är emellertid musikaliska skatter af oförgängligt värde. Detta gäller i främsta rummet hans ballader och en del solosånger, körer för mansröster och blandade röster, dit hans andliga sånger och katolska mässa äfven höra, samt den ypperliga musik han skref till större dramatiska verk, såsom »Bröllopet på Ulfåsa», »Richard III», »Orleanska jungfrun» m. fl. Förglömmas må ej heller hans kvicka musik till operetten »Hin ondes första lärospån».

August Södermans lif och verksamhet har för nära tjugu år sedan i denna tidning varit ämne för en vacker skildring af Ludv. Norman, och sex år senare följde en artikelserie af A. L.: »August Södermans manuskriptsamling», omnämnande hans efterlämnade manuskript och en del af hans resebref, ur hvilka utdrag äfven lämnades. Materialet till dessa uppsatser hade af Södermans efterlefvande maka välvilligt ställts till författarens förfogande, hvilken afslutar dem med en erinran om, att man ännu saknar en utförligare biografi öfver den snillrike komponisten.

August Söderman.

Johan August Söderman föddes i Stockholm den 17 juli 1832. Hans far, god violinist och flitig vådevillkompositör, var den bekante orkesteranföraren vid Mindre, Södra- och Djurgårdsteatrarna, Joh. Wilh. Söderman († 1858). Sonen Johan August röjde ej några tidiga anlag för musik och visade just ej utpräglad håg för något annat heller, han skickades därför vid 11 års ålder till sjös men sjuknade i Bremen och måste återvända hem. Han sattes då i Grundéns pianoinstitut men gjorde där i början klena framsteg, till dess hans musiksnille med ens bröt fram som en blixt, hvarefter han intog främsta rummet bland kamraterna. Utom piano lärde han sig nu spela oboe och något violin, hvarefter han kunde medverka i orkestrar. Att han äfven hade anlag för att dirigera upptäcktes af Edvard Stjernström, som tog den 18-årige ynglingen till orkesteranförare för sin trupp, hvarmed han reste i Finland och Sverige innan den blef bofast på dåvarande Mindre, nu Dramatiska, teatern i Stockholm. Där verkade Söderman oafbrutet till 1860 med undantag af en tid 1856—57, då han fick tillfälle att göra en utrikes studieresa, under hvilken han i Leipzig tog undervisning af Richter och

Rietz. Medel till resan fick han af några vänner såsom förskott på en blifvande löneförhöjning. År 1860 blef Söderman kallad till kormästare vid Kgl. operan, och vid Lachners afgång som hofkapellmästare, erbjöds denna befattning åt Söderman, om hvilken Foroni en gång yttrat att han vore den ende svenske musiker som kunde blifva hans efterträdare. Söderman afstod dock blygsamt platsen till Ludvig Normans förmån. I stället blef han 1862 för sex år äfven biträdande kapellmästare med sammanlagdt 4,000 kronors lön, hvilken han fick behålla, då han några år därefter återgick till att vara ensamt kormästare. Han tjänstgjorde dessutom som sånganförare i Par Brikoll och Stockholms skarpskytteförening under flere år. Lektioner voro honom motbjudande, men han förtjänade litet på sina kompositioner, som vanligen genast blefvo mycket populära. Under åren 1869—70 gjorde han på Jenny Linds bekostnad en utrikes resa öfver Köpenhamn till Tyskland och Österrike, hvarunder han nästan oafbrutet komponerade. De bref Söderman under denna resa skref till hemmet* tyda på god hälsa och lefnadsfriskhet, men småningom infann sig och tilltog den sjukdom, lefverskrumpning och vattusot, som ändade hans lif d. 10 febr. 1876.

»Vi stodo alla försagda vid hans graf», säger Ludvig Norman, »ty vi kunde icke förstå, att en konstnär med hans begåfning skulle ryckas ifrån oss i sin bästa ålder.»

En öfversikt af Södermans kompositioner är ej lätt att få, emedan han ej betecknat dem med opustal, däremot har han, hvilket kan tjäna till ledning, på sina kompositioner utsatt tiden för deras tillkomst. Första perioden af hans tonsättare-verksamhet sammanfaller med hans anställning vid Stjernströms teater, för hvilken han skref en mängd melodiös operettmusik etc. Södermans första musikdramatiska försök torde hafva varit musiken till feeripjesen *Urdur* eller *Näckens dotter,* gifven 1852 i Helsingfors (och sedan i Göteborg). Kort tid därefter skref han musiken till *Regina von Emmeritz* (1853). Härefter följde på samma teater hans enakts-operett *Hin ondes första lärospån* (1856) och tvåakts-operetten *Guldkorset* (1857). Efter Södermans öfvergång till Kgl. teatern har man af honom värdefulla musikinlägg i större skådespel, som där uppfördts då Operan och Dramatiska teatern voro förenade. Sådana voro Hedbergs *Kung Märta* (uppf. 1860), *Dagen gryr* (1863), *Bröllopet på Ulfåsa* (1865), Schillers *Fiesco* (1864) och *Orleanska Jungfrun* (1867), L. Josephsons *Folkungalek* (1864) och *Marsk Stigs döttrar* (1866), Shakespears *Richard III* (1872) och Dietrichsons *Karl Folkunge* (1874) etc.

På uppdrag skref Söderman åtskillig lyckad och präktig tillfällighetsmusik, såsom *Festpolonäs* till kröningsbalen i maj 1873, *Festmarscher* till kronprinsessan Lovisas förmälning och Oscar II:s kröning, *Sorgmarscher* öfver drottning Lovisa och Karl XV,* *Kantat* vid Lunds universitets 200 års-jubileum, *Tempelsalen* m. fl. ordenskantater. På kyrkomusikens område är den effektfulla, i modern stil hållna messan, *Katolsk messa,* hans största verk, som ock blef hans sista, innehållande jämte skön vokalmusik ett instrumentalnummer, det undersköna »Offertorium». Messan är utgifven i klaverutdrag af Musikaliska konstföreningen (1881) liksom *Ode till glädjen* (An die Freude) för manskör och orkester (1891) och *Signe lills' färd* (från 1869) för soli kör och orkester, efterlämnadt fragment i bearbetning som klaverutdrag af W. Svedbom. Af religiös musik har han utom messan skrifvit *Andliga sånger* för blandad kör och orgel, vackra och originella, samt outgifna motetter och psalmer. Af kompositioner för flere röster må nämnas de populära *Ett bondbröllop, Sjung, Längtan, Suomis sång, Tre visor i folkton,* vidare *Idyll och epigram, Sex visor i folkton* för blandad kör. Mycken humor framträder i hans arrangementer af folkvisor och Bellmans-sånger. I sina ballader för solo och orkester står emellertid Söderman högst. Beträffande dessa yttrar sig A. L. träffande i sin biografi öfver honom i Nord. Fam. B.: »Hans särskildt för denna genre ägnade form- och klangsinne, hans romantiska uppfattning och fantasi, hans dramatiskt energiska och plastiskt klara framställningssätt gjorde honom skickad att i balladen åstadkomma något af det yppersta som någonsin frambragts.» Af dessa ballader äro med kör: *Die Wallfahrt nach Kevlaar* (komp. 1859—1866) och *Hjärtesorg* (sign. Dresden 1870, för sopr. och bland. kör) samt utan kör *Tannhäuser* (k. 1856), *Qvarnruinen* (1857), *Hafsfrun, Der arme Peter, Kung Heimer och Aslög, Der schwarze Ritter,* af hvilka de två förstnämnda prisbelönats och utgifvits af Musikaliska konstföreningen. »Der schwarze Ritter» (sign. Stockholm 1874) instrumenterades efter tonsättarens tydliga instrumentantydningar af J. P. Carstensen i Uppsala och utfördes i Stockholm på en O. D.-konsert 1887. — Sköna solosånger, varmkänsliga och friska, har Södermans sångmö äfven alstrat; vi kunna nämna bland dem *Heidenröslein* (de tidigaste), *Serviska folksånger, Tre ballader, Tre tyska visor, Värfningen* och *Digte og sange* (Björnson) m. fl.

Bland hans orkestersaker framhålla vi hans *Konsertuvertyr* till invigningen af Mindre teatern (den Hammerska, 1868, egentligen från 1850-talet) *Tscherkessisk dans,* de förut nämnda inläggen i dramatiska pjeser m. m. Om Södermans instrumentering säger Norman: »Södermans orkester liknar ingen annan. Mycket har han visserligen i detta hänseende inhämtat af Weber, Mendelssohn och Wagner, men koloriten är hans egen. — Hos hvarje begåfvad musiker födes det poetiska elementet i instrumentation på samma gång som den poetiska tanken.» Af kammarmusik har han skrifvit en *Pianokvartett* (1856), tillägnad Norman, annars få saker för piano, förnämligast bland dem de humoristiska *Fantasier à la Almqvist,* dem han roade sig med att skrifva på sitt sommarställe Eknö (1868).

Då Söderman gick utom sin egen sfer och försökte sig på Wagnerstilen, lyckades han mindre, såsom man finner af hans efterlämnade manuskript: det wagneristiska »Kärleks- och hjältespelet» *Harald och Anna.* Bland efterlämnade verk af värde finnas: en fullständig skiss med musik till *Peer Gynt* för soloröster, kör och orkester (Klaverutdrag utg. af Elkan & Schildknecht), fragmentariska skisser till *Fiskarflickan, Zigenaren* och *Alfsol.* Dessutom finnas skisser till åtskilliga körer, melodramer, uvertyrer, marscher, entreakter etc.

August Söderman skildras till karaktären såsom rättrådig och anspråkslös, vänfast och vek men äfven häftig och njutningslysten. I de ofvannämnda resebrefven till hustrun visar han sig som en hjärtevarm natur, lefnadsfrisk och hurtig med en humoristisk syn på tingen. Hans lifliga sinne kräfde omväxling, som han ock fann af olika slag. Han var sålunda både tecknare och målare. Öfver 100 större och mindre teckningar och akvareller funnos vid hans död, de flesta sedan bortskänkta som minnen af honom. Svag för gommens njutningar visade han sig äfven som gastronomisk kompositör i författande för egen del af en på egen erfarenhet grundad kokbok, och han hade en verklig passion för matsvamp, hvaraf han tillagade soyor m. m. i rikligt mått. Somrarna tillbragte Söderman på Eknö nära Furusund, där han hyrde vidsträckta fiskvatten. Han var nämligen fiskare con amore och hade ovanlig tur, ja, till den grad, att bönderna trodde honom stå i förbund med själfve »den onde».

---

* Det är från denna resa de bref till hans hustru datera sig, ur hvilka med hennes benägna tillstånd utdrag infördes i Sv. Musikt., årg. 1890.

* Då denna utförts vid Upsala universitets sorgefest öfver Karl XV, sände dess rektor till »Direktören, ledamoten af Musikaliska akademien och riddaren hr August Söderman» en tacksamhetsskrifvelse för att han »låtit akademien förfoga öfver den härliga sorgmarschen».

Söderman ingick 1859 äktenskap med Eva Kristina Bergholm, dotter af grosshandlaren i Stockholm Abr. Bergholm och hans maka, född von Fluhr. Med henne, som var en intelligent och konstnärligt begåfvad kvinna, lefde den snillrike musikern 17 år i ett lyckligt äktenskap. Fru Söderman afled den 1 febr. detta år och begrofs på sin mans dödsdag. Af flere barn i detta äktenskap äro de ännu lefvande sönerna Carl August, operasångare, och Sven, filosofie doktor, samt en dotter, Helena.

Det behöfs knappast tilläggas, att August Söderman var ledamot af K. Musikaliska akademien, därtill han 1865 blef invald.

Till Verdis minne.

Sedan Giuseppe Verdis nekrolog med porträtt infördes i n:r 3 af denna tidning strax efter hans död d. 27 jan., har tillfälle saknats att omnämna tilldragelserna rörande honom närmast efter frånfället och drag ur hans lif, karaktäriserande mästaren. Ett sådant fullständigande af nekrologen följer här.

*

Verdis begrafning ägde rum d. 30 jan. på morgonen i all enkelhet, utan musik och liktal, såsom han själf i sitt testamente (af 25 april 1898) förordnat. »Två präster, två ljus ett krusifix» hade han föreskrifvit. Långt före soluppgången voro gatorna, som tåget skulle passera, tätt fyllda med folk. Klockan precis 7 lämnade den enkla likvagnen med Verdis dödliga kvarlefvor hotell Milan, följd af Verdis anhöriga och några vagnar. Inga blommor eller emblemer syntes på kistan. Flere tusende personer slöto sig till tåget, hvilket först gick till kyrkan San Francesco da Paola, där en kort gudstjänst ägde rum. Kistan nedsattes här provisoriskt i en graf vid sidan af den som inneslöt hans andra, år 1897 aflidna, fru. Ingen talade vid grafven. Lika högtidlig som enkel var denna likbegängelse.

Än mera högtidlig var den ceremoni, som ägde rum den 27 febr. i Milano, då Verdis och hans makas dödliga kvarlefvor öfverfördes från kyrkogården till grafkapellet i det af honom stiftade Musikerhemmet. I det ofantliga sorgetåget deltogo stadens myndigheter och korporationer, hvarjämte konungen af Italien och kejsaren af Tyskland voro representerade däri. Bland de otaliga kransarna fanns äfven en ytterst praktfull från den sistnämnde monarken.

Verdis testamente, uttryckande hans sista vilja, är dateradt d. 14 maj 1900. Det innehåller, bland andra förordnanden, att mästarens nièce, fru Carrara-Verdi, blir universalarfvinge till en förmögenhet af omkring 6 millioner francs. Årliga inkomsten för uppförandet af hans operor, i medeltal för närvarande beräknad till 200,000 francs, tillfaller till största delen det af Verdi grundlagda hemmet för åldriga musici. Vidare ha donationer gjorts till välgörenhetsinrättningar i Villanova, Busseto och Genua. Den bortgångne har för öfrigt icke glömt någon enda af sina vänner eller tjänare, ej heller de fattiga.

Verdis ungdom skildras af Arthur Pougin på ett tilldragande sätt. Verdis föräldrar ägde i byn Roncole ett litet värdshus. Gossen Giuseppe, sin moders afgud, hade ett skyggt, inbundet väsen; det enda som förmådde lifva honom och väcka hans förtjusning var musik. Då och då kom en fattig vandrande fiolspelare till Roncole, hvilkens spel uppväckte gossens högsta beundran och hos honom väckte önskan att få egna sitt lif åt musiken; men fadern motsatte sig detta. En *örfil* blef emellertid den medelbara orsaken till att hans käraste önskan gick i fullbordan. Det var en kyrklig festdag, och den då sjuårige Giuseppe tjänstgjorde under messan som korgosse i byns lilla kyrka. Messan beledsagades af orgeln; instrumentets underbara harmonier försatte gossen i en sådan förtjusning, att han glömde allt annat. Då begärde prästen med ordet »aqua» att få vigvattnet; men gossen hörde honom ej. Prästen begärde det om igen, och då för tredje gången samma ohörsamhet upprepades, gaf prästen den unge gossen ett slag, så att han föll utför altaretrappan. Fallet var så häftigt, att barnet blef liggande vanmäktigt och måste föras in i sakristian. Men då den lille Giuseppe åter kom sig och blef hemförd till föräldrarne, upprepade han å nyo i de mest rörande uttryck sin bön att få studera musik. Denna gång förmådde ej fadern stå emot utan köpte af en gammal präst en spinett, på hvilken han kunde öfva sina små fingrar. Organisten i Roncole var hans första lärare; efter tre års förlopp blef gossen redan biträdande organist. De bräckliga hammarna och fjäderpennorna kunde ej så länge stå bi för den unge musikentusiasten, och hvem vet om icke de musikaliska öfningarna fått ett alltför tidigt slut, om icke en välvillig handtverkare från Busseto hjälpt upp mekaniken. Inuti det gamla instrumentet, som sedan flyttades till Verdis villa i Sant Agata, läses följande rörande inskrift: »Af mig Stefano Cavaletto, blefvo dessa hammare reparerade och klädda med skinn. Äfven har jag ditsatt och regulerat en ny pedal. Allt detta har jag gjort gratis, emedan jag har sett hvilka goda anlag den lille Giuseppe Verdi besitter till att lära sig spela detta instrument, och detta är nog att göra mig fullt belåten. I Herrans år 1821.»

I Milano, dit Verdi begaf sig med ett stipendium och understöd af sin faderliga vän Barezzi (sedan hans svärfar) för att fullborda sina studier, väntade honom en stor missräkning. Han anmälde sig till examen för intagning i det under Basilys ledning stående konservatoriet och blef kort och godt afvisad under förklaring att han ej ägde — musikaliska anlag. Verdi fick snart tillfälle att taga hämnd på Basily. Han tog undervisning hos Scala-teaterns sånglärare och ackompagnatör, Vinc. Lavigna, tillika lyckad komponist, och denne insåg snart sin lärjunges talang. Då Basily en afton gjorde Lavigna ett besök, beklagade han sig öfver att vid en täflan mellan 28 unge konstnärer ingen enda kunde korrekt lösa uppgiften att skrifva en fuga öfver ett uppgifvet tema. »Det är sannerligen oerhördt», sade Lavigna; »se på Verdi där, som studerat fugan ungefär två år, jag slår vad om att han gör det bättre än dina konservatorieelever.» »Tror du det verkligen?» återtog Basily, litet stött. »Det förstås . . . du kommer väl ihåg temat, eller hur? Skrif upp det då!» Sedan Basily gjort detta, tog Lavigna uppgiften och räckte den åt Verdi sägande: »Sätt dig här vid bordet och arbeta litet med detta!» De båda vännerna fortsatte sedan sitt samtal, till dess Verdi var färdig med sitt arbete och återlämnade det med de få orden: »Här är det.» Basily tog skrifprofvet för att underkasta det en nogsam granskning, och ju mer han läste dess mer kunde man märka hans öfverraskning. Då han slutat pröfningen, måste han, så svårt det än kändes, lyckönska Verdi till hans arbete. »Men hur kommer det sig att ni har skrifvit en dubbel kanon till mitt tema?» frågade han. Verdi kunde ej hålla tillbaka det litet elaka svaret: »Jag fann temat lite' för enkelt och ville utsmycka det lite' grand.» Basily bet sig i läppen och yttrade ej ett ord vidare.

Opera-revy

från Kongl. Hof-operan i Dresden

af G. W.

Kongl. Operan härstädes bragte vid sistl. »Mozart-Feier» Figaros bröllop i splendid uppsättning som visade Regisseur Mori's förträffliga och fina smak. Dekorationerna, nya och praktfulla af hofteatermålaren Riech, det stilfulla valet af de charmantaste kostymer af garderobinspektor Metzger, väckte publikens lifligaste beundran. Utförandet var i hvarje afseende en

mönster-representation under Hofrath von Schuch's ledning och den utmärkta orkestern förtjänar ett särskildt omnämnande.

De enskilda solopartierna innehades med få undantag som förut: Grefvinnan — Frau Wittich, Grefven — Scheidemantel (omväxlande med Perron), båda utmärkta, ehuru den senare är elegantare i det hela. Den högt uppburna koloratursångerskan Frau Abendroth var en förtrollande Susanne, och nästan vid hvarje representation måste den s. k. »Rosenarien» bisseras. Hr Nebuschkas Figaro räknas till hans bästa partier. Hr Brags Bartolo var alldeles förträfflig liksom hr Erls Basilio. Marcelline gafs af frl. von Chavanne.

»Last but not least» må nämnas frk Nast's Cherubin, som i hvarje afseende var förtjusande, den behagligaste och vackraste Cherubin jag någonsin sett, och därtill kommer, att frk Nast särskildt sjunger Mozart alldeles oöfverträffligt. Båda arierna bisserades.

»Die Verkaufte Braut» af Smetana, den s. k. Böhmiske Mozart, är äfven en glansföreställning.

Orkestern, som dirigeras af den geniale kapellmästaren Gutzbach kan där briljera liksom äfven kör och ballett har rikt tillfälle därtill.

I solopartierna utmärka sig Frau Krammer, hrr Giesswein, Nebuschka, Wachter och framför allt hr Erl, hvars komiska spel och sång i Wenzels parti väcker stormande bifall.

Hr Höpfl's Teaterdirektör är äfven beundransvärd och i dansösen Esmaraldas parti, som vanligen innehafves af frk Nast, kunde operans »Prima ballerina», den graziösa italienskan frk Grimaldi, äfven dokumentera sig såsom sångerska. Hennes sångnummer rönte så stort bifall, att hon måste taga om detsamma. Att dansen och spelet var charmant är öfverflödigt att nämna. Äfven den nye balettmästaren hr Berger deltog i alla solodanser, som förekommo och hela balettcorpsen skördade välförtjänt bifall.

Af äldre repriser märkes »Postiljonen» där hr Giessen är ny som Chapelou. Hr Erl, som hitintills sjungit partiet, var nu en utmärkt Marquis. Fru Abendroth var i musikaliskt afseende en utmärkt »Magdalene». Hr Brag, äfven ny såsom »Bijou» var förträfflig i sång som spel, humoristisk och roande som vanligt. I sammanhang med hr Brags Bijou, nämner jag samtidigt att hr Brag såsom Falstaff i »Muntra fruarna», i skollärarens svårspelta parti i »Wildschütz» liksom borgmästarens i »Czar och timmerman» haft en afgjord framgång. Särskild lofordas hans genomkomiska spel i de Lortzingska operorna. Äfven som Plumket har hr Brag fått utmärkta recensioner; också kommer han mer och mer in i repertoiren. Af nyheter nämner jag i korthet den förtjusande baletten »Sylvia» af Delibes, hvars uppsättning var lika glänsande som i Paris. Musiken, graziös och värdefull, bjuder på en mängd skönheter i orkestern, som först dirigerades af Hofrath v. Schuch sedermera af dr Rabel. Sista aktens violinsolo föredrages beundransvärdt af konsertmästarne Lewinger eller Bärtich. Äfven flöjt och hornsolo af hrr Wunderlich och C. Weimann förtjäna ett varmt erkännande.

Dessutom förtjänar hela corps de ballet stort beröm, specielt balettmästare Berger och den talangfulle unge hr Günther. I damsolodanser excellerade frkn Grimaldi och Gäbler. Frkn Korb och Teichmann hade tacksamma partier utan dans. Det hela är af briljant effekt.

Sista nyheten är Bungerts *Nausikaa* hvartill oräkneliga repetitioner pågått flere månader, och var premièren en stor succès. Hufvudpartierna innehas liksom i samme tonsättares »Odysseus' Heimkehr» af hrr Scheidemantel och Wittich, hvilken för öppen ridå mottog stormande applåder. Hrr Forchhammer, Rains och Perron, frk v. Chavanne, Wedekind och Fröhlich innehade öfriga partier. Kompositören Bungert, dirigenten Hofrath v. Schuch och regissören hr Moris inropades c:a 30 gånger sedan ridån efter sista akten gått ned. Operan är ett jättearbete, och endast en opera såsom Dresdens, hvilken arbetar med fullkomligheter i hvarje afseende, ej minst viktigt i dekorativt hänseende, kan våga sig på inöfvandet af detta storslagna men i utförandet svåra verk. En sorglig tilldragelse, som skall nämnas i slutet af detta bref, lämnar ett vemodigt minne för Dresdener operans publikum med afseende på »Nausikaa»-premièren.

Till slut ett kort omnämnande om minnesfirandet af den hädangångne Verdi. Onsdagen den 20 mars gafs Verdis härliga »Requiem».

Som inledning deklamerade eller reciterade hofskådespelaren Wieche ett »Ode» af hr Hofrath Wolfgang Meyer, den högt värderade dramaturgen vid Kongl. Hofteatern. Detsamma skildrade den store mästarens betydelse samt den saknad och sorg hans bortgång väckt i hela musikvärlden.

Requiemet redigerades af generalmusikdirektören, Hofrath v. Schuch. Solopartierna innehades af Frau Abendroth, som förtjänar ett särskildt loford, frk von Chavanne och hrr Giessen och Rains, hvilka alla bidrogo till att gifva det gripande verket det bästa utförande.

Präktigt klingade de charmanta körerna liksom det »Kungl. Kapellet», hvilket man kan säga är höjdt öfver all kritik och allt lof. Scenen var i öfrigt smakfullt smyckad med Verdis byst, omgifven af sorgflor och blommor.

Adolf Gunkel †, född i Dresden 1866, königl. Sachs. Kammermusiker, som komponerat operan »Attila» (uppförd i K. Opernhaus Dresden 1895), orkester-suiter, lieder etc., blef på hemvägen från Kongl. Opernhaus i elektriska spårvagnen, linien Schlossplats—Blasewitz, den 20 mars mördad i närheten af »Weisses Schloss». Tvänne revolverskott aflossades af fru Jahnel, som i åratal förföljt honom med en gränslös kärlek, och då den af Gunkel blef obesvarad, fattade hon detta hemska beslut. Hennes mening var att sedan skjuta sig själf, men hon hindrades därifrån af konduktören. Fru Jahnels plan var att aflossa revolvern i operan under premièren af »Nausikaa», men då det var utsåldt hus, kunde hon ej få så många parkettplatser invid orkestern, som hon behöfde för att ostörd begå sitt brott.

Jahnel har sedan 6 veckor sökt denna lägenhet, och i en blomsterbukett hade hon gömt 3 revolvrar. Gunkel sörjes närmast af föräldrar, syskon och en talrik vänkrets.

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

för piano, 2 händer:

HALLSTRÖM, IVAR: *Valse Mélancholique* komponerad på sjuksängen (december 1900). Tillägnad d:r Henrik Berg. Pr. 1 kr.

Expeditionen af tidskriften »Ljus» har utsändt:

Svensk Sång. N:o 10, innehållande: för piano: Spansk och Österrikisk (Haydns) nationalhymn; musik ur »Friskytten»; sång: Branting: Trubadur-sång (slut), Gust. Hägg: »Dagen somnar». — N:r 11, för piano: Alb. Löfgren: Slädföre, mazurka elegante; Folkvisa och Folkdans (4 nummer); Miklin, Joh. (1760—1803): Sonat; sång: »Dagen somnar» (slut). — N:o 12. Grekisk och turkisk nationalhymn; Miklin: Sonat (forts.); sång: 3 Folkvisor.

»Valse melancholique» är en vacker men, som namnet antyder, sorgbunden hälsning från den gamle värderade tonsättarens sjukläger. En elegisk stämning genomgår valsen i sin helhet, dock afbruten af ljusare dursatser, och valsen slutar med durackord, som vi vilja tolka såsom uttryckt förhoppning om tillfrisknande, hvari vi hjärtligen deltaga. Om valsens tillkomst uppgifves att, under sistl. december, då sjukdomen var som allvarsammast, korsades tonsättarens hjärna af motiven till denna komposition, hvilken han därefter nedskref med blyerts. Valsen, tillägnad prof. Hallströms läkare, är till formen enkel och mycket anslående. Den lär redan ha vunnit stor spridning.

Följetong.

Tre bekanta gamla musikmästare.

Skizz af

Elise Polko.

Efter Grauns död i Berlin, erhöll Franz Benda kapellmästareplatsen år 1771, och här finna vi honom åter efter denna lilla afvikelse.

»Barn, musicera då!» ropade gamle Benda från fönstret, »Juliane, du vet ju att jag icke tycker om det der hviskandet och smekandet. Ni finna säkerligen nog tillfälle när ni äro gifta att säga hvarandra ömma saker. Det är synd att bortjollra en så vacker dag; du kommer mig att sakna all öfning. Fort, Reichardt, sätt dig vid det gamla skrället och ackompagnera flickan till den stora arian ur Grauns »Tod Jesu». Hon har sedan tre dagar studerat därpå, och jag hoppas hon skall drägligt sjunga den.»

Reichardt uppslog hastigt utan motsägelse en tjock musiklunta, Juliane — bekant som utmärt sångerska — öppnade klaveret, men sprang först till fadern, den hon kärleksfullt tog i sina armar. »Pappa! har du då glömt, huru du en gång i ditt sköna Böhmerland med mamma pratat och gycklat?» frågade hon så älskligt och skalkaktigt, att den gamle Benda smålog och, utan att svara henne, klappade henne på kinden. Då Juliane skrattande och strålande åter skyndade till sin fästman, följde fadersögat det täcka väsendet, och han kände sig stolt och glad.

Reichardt ackompagnerade den mäktiga jubelarian:

»*Singt dem göttlichen Propheten*», och kapellmästaren dirigerade från sin plats i fönstret.

Under det flickans undersköna fulla stämma utbredde sig, och de klingande ljuden stego mot höjden, stod midt emot på kanten af nedersta fönsterhvalfvet till det pågående nybygget en af de unga gesällerna med korslagda armar och hörde på, hammare och slef hade fallit ur hans händer. Då hans kamrater hvisslande och skämtande fortforo att arbeta och vid tillfälle gåfvo honom en knuff eller en brutal påminnelse, förblef han orörlig och skådade på den sjungande med vidt öppna ögon och sammanpressade läppar, hvilka syntes återhålla andhämtningen.

Det var en yngling med en Herkules-gestalt, som högst räknade 17 år. Hans ansikte ägde icke något utmärkande, dock var ögat stort och klokt. Den gamle Benda hade redan ofta observerat honom och var ibland förargad öfver det beständiga stirrandet midt öfver till honom, som han i början icke ansåg för något annat än ett uttryck af lättjefull nyfikenhet. Sedan han likväl hade iakttagit, att den unge muraregesällen endast lyssnande hvilade, då musik gjordes hos honom, och däremot kraftigt och flitigt arbetade, när det i Bendas hus ej var sång och spel, började kapellmästaren att intressera sig för honom. Han hade numera ett vaksamt öga på honom och gladde sig deröfver, att den unge mannen såg så förtjust ut och lyssnade, då Reichardt öfvade sig, och hos sin blifvande svärfar spelte på sin violin, fugor, hvars konstiga vindningar väl en musiker, men icke gärna någon annan, med uppmärksamhet och nöje följer.

Det lifligaste intresset visade dock den unge muraregesällen vid Julianes sång, människorösten syntes hos honom framkalla den största uppmärksamhet. Sjöng flickan, så var han icke i stånd att vidare lyfta händerna; tills sista tonen hade förklingadt, stod han obekymrad för kamraternas skymford och åtlöje i den ställning vi förut beskrifvit. Sångerskan hade vid det härliga stället:

»*Steig auf der Geschöpfe Leiter*
Wie ein Seraph — steige weiter»

en verklig seraphisk oskuld och klarhet i ton, ett så ädelt och eldigt föredrag, och hon slutade med en så afrundad kyrkodrill, att själfva pappa Benda sprang upp och ropade: »Bravo». I samma ögonblick uppsköt utifrån en kraftfull hand det halft tillslutna fönstret; ett fullständigt, eldigt, ungt ansikte blef synligt, och en grof hand, öfversållad med kalk och murbruk, utsträckte sig. »Ack, mamsell! det var ändå bra vackert!» ropade en darrande röst, som, ehuru rå, dock gaf en djup rörelse tillkänna. »Jag måste säga eder det och därtill räcka eder handen, annars hade det verkligen kväft mitt hjärta.»

Juliane Benda kunde icke motstå ett så ärligt loftal, och de goda bedjande ögonen; skrattande sprang hon till fönstret och räckte hjärtligen fram sin vackra hand. Reichardt hade lämnat klaveret och blef något förvånad öfver den egna scenen; Benda sköt sin dotter åt sidan, tog det så nyss instuckna ansigtet mellan sina magra händer, betraktade det länge och utropade: »Unge man, en gammal musikers öga misstager sig icke så lätt; jag säger eder, ni har icke valt det rätta yrket, ni tillhörer af Guds vilja och med rätta vårt handtverk!»

»Tror det själf ibland.»

»Nå så kasta ifrån er slefven, och kom hit öfver till oss».

»Det låter nu icke mera göra sig, far min tillåter det icke!»

»Huru heter ni då?»

»Carl Friedrich Zelter.»

(Forts.)

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Mars 16 MEYERBEER: *Hugenotterna* (Raoul: hr Kurt Sommer, sista gästupptr). — 17, 25 BOITO: *Mefistofeles* 18 ROSSINI: *Barberaren i Sivilla.* — 19 Filharmoniska sällskapets extra-konsert. 1 Brahms: Triumphlied; 2 Beethoven; Meerestille und glückliche Fahrt; R. Wagner: Das Liebesmahl der Apostel (Biträdande: hr Åke Wallgren, dirigent: hr. E. Åkerberg) — 20 VERDI: *Aida;* Tablå: Verdis apotheos — 22, 30 MOZART: *Figaros bröllop* (Susanna: frk: Svärdström, deb.) — 23 HUMPERDINCK: *Hans och Greta* (Hans: frk Lindegrén); *Skuggbalett* — 24 VERDI *Trubaduren* (Azucena: fru Jungstedt, Manrico: hr Ödmann) — 27 DONIZETTI: *Leonora* (Leonora, Inez: fru Jungstedt, frk Hallgren; Alfonso XI, Fernando, Balthasar, don Gaspar: hrr Forsell, Ödmann, Sellergren, Ericson) — 28 THOMAS: *Mignon* (Mignon: frk. Svärdström, deb.) — 29 VERDI: *Rigoletto* (Gilda: frk Gurli Carlström, 1:a deb.; Maddalena, grefvinnan Ceprani, Giovanna, en page: frkn. Edström, Lindegrén, Fernqvist, Gaston; hertigen, Rigoletto, grefven af Monterone, Sparafucile, Marullo, Borsa, grefve Ceprano: hrr Ödmann, Forsell, Lundqvist, Sellergren, Grafström, Ericson, Mandahl) — 31 HALLÉN: *Waldemarsskatten* (Ava: fru Hellström; Valdemar, Ung-Hans, abboten, borgmästaren, Olof Eskilson, Ebbe Strangesen, en härold: hrr Lejdström, Söderman, Sellergren, Lundqvist, Ödmann, Bratbost, Mandahl; Bylgia, Unna, Duva, Dröfn: frkn. Hulting, Hallgren, Lindegrén, Edström).

Vasateatern Mars 16—31 J. STRAUSS: *Läderlappen.* — 17, 24, 25 PLANQUETTE: *Cornevilles klockor.*

Svenska teatern. Mars 30 WEBER: *Preciosa.*

Vetenskapsakademien. Mars 19 fru DAGMAR MÖLLERS 3:e Norska romansafton. Biträdande: hr Wilh. Stenhammar, — 26 AULINKVARTETTENS 4:e kammarmusiksoaré. Biträdande: hrr M. Ahlberg, E. Borgstedt. 1. Brahms: Stråksextett, G-dur op. 36; 2 L. Cherubini: Stråkkvartett, Ess-dur, n:o 1; W. Stenhammar: Sonat för violin och piano, A-moll (manuskript) — 28 Frk VALBORG AULINS kompositionsafton. Biträdande: fru Möller. hrr V. Stenhammar, Tor Aulin, blandad kör.

Musikal. akademien. Mars 20. konsert af ALEXANDER och LILLI PETSCHNIKOFF. Biträdande: hrr John G. Jacobson — 21 Konsert af EMIL SJÖGREN (egna kompositioner). Biträdande: fru D. Möller, hr Th. Hofer: G. Bratt, Tor Aulin, V. Stenhammar. — 24 Konsert af ALLMÄNNA SÅNGFÖRENINGEN. Biträdande: hr C. Gentzel. Delsbostintan (fru Gavell); dirigent: hr H. Berens. — 31 Svenska Musikerföreningens 3:e orkesterkonsert. Biträdande: hr C. F. Lundqvist, C. Lindhe; dirigent: hr Tor Aulin. 1. J. A. Hägg: Nordisk symfoni, Ess-dur (komp. 1870); 2. Haydn: Violoncellkonsert, D-dur; 3. J. Brahms: Tragische ouverture, D-moll; 4. Aug. Söderman: »Tannhäuser», ballad; S. Fr. Smetana: »Aus Böhmens Hain und Flur», symfonisk dikt (n:o 4 ur cykeln »Mein Vaterland»).

Till firandet af Verdis minne uppfördes hans förnämsta operaverk »Aida» efterföljdt af en tablå visande mästarens byst, omgifven af grupper ur hans förnämsta operor, under musik bakom scenen. Två andra hans operor ha sedan gifvits, däraf först »Trubaduren», i hvilken hr Ödmann gjorde sitt återinträde på operascenen efter återkomsten från det norska sanatoriet. Det säger sig självt att den omtyckte sångaren vid tillfället blef mycket firad, också klingade hans röst med samma klarhet och styrka som förr. Sedan har man fått återhöra »Rigoletto»,

senast uppförd här hösten 1891 med hr d'Andrade och strax därefter hr Pasqualis i titelrolen. Denna återgafs nu af hr Forsell med utmärkt karaktäristik och smakfullt sångföredrag, utan öfverdrifven röstforcering, hr Ödmann sjöng hertigens parti med samma framgång, som nyss förut Manricos. Hans vackra sång i sista akten »Ack, som ett fjun så lätt etc.», skulle vinna på bättre textuttal, så att orden kvinna och finna icke låta som kvina och fina. Såsom Gilda gjorde en ung sångerska, fröken Gurli Carlström en vacker 1:a debut. Efter att förut ha varit vid baletten, har hon nu odlat sångkonsten under hr Forsells ledning. Med fördelaktigt yttre förenar hon en behaglig röst, kraftigare i höjd än mellanregister, och visade sig vid debuten i besittning af en redan långt hunnen koloratur. Full behärskning af det rätt svåra partiet vore för mycket begärdt vid en första debut. Hrr Lundqvist och Sellergren innehade samma partier som för tio år sedan. Fröken Edströms klangfulla stämma tog sig väl ut i Maddalenas lilla rol. Operan var väl uppsatt och inöfvad. Från K. teatern ha vi också att omnämna en konsert nämligen Filharmoniska sällskapets, en lyckad repris af den nyligen i Musikal. akademien gifna, med uteslutande af Bach-numret.

För hvar och en af de många konserterna under senaste veckorna kan endast en kort redogörelse inrymmas. Fru Möllers soaré gafs för talrik och tacksam publik, som framkallade flere bisseringar. Programmet upptog 7 sånger af Sinding, deraf 4 ur samlingen »Symra» (på landsmål) samt 9 bland Kjerulfs vackraste sånger, alla utmärkt föredragna, om ock anmärkning kunde göras med afseende på tempot i en och annan af de senare, t. ex. »Längsel». Hr Stenhammars ypperliga ackompanjemang och föredrag af 3 Kjerulfs pianostycken (Vuggevise, Caprice, Skizze) lönades ock med varmt bifall. — Beträffande det senare saknades det ej, i rikligaste mått, på Petschnikoff-konserten, hvilken dock bevistades af alltför gles publik, så mycket märkligare, som när herr P. konserterade här för 5 år sedan, då en 23-årig »novus homo», han blef mycket hyllad. Sedan dess har hans konstnärlighet blifvit fullmogen, hans ton tillväxt i styrka. Han medförde nu en ung vacker fru, som visade sig vara en särdeles talangfull violinist. Ett sådant samspel som deras i Bachs intressanta Triosonat med piano hör till det fullkomligaste man kan tänka sig. Hr Jacobson, ackompagnatören, utmärkte sig ock särskildt i denna. Hr P. spelade dessutom Vieuxtemps' Fantaisie appasionata op. 35, Bachs bekanta »Ciaconna», med fulländadt mästerskap, samt Melodie af Tschaikowsky och Havanaise af Saint-Saëns, hvartill kommo ett par extranummer. Världsberömda konstnärer varda nu mera genom publikens likgiltighet och hårdhändt kritik ofta afskräckta från att besöka oss. Dock får medgifvas, att slutet af mars, de stora utbetalningarnas tid, är en olämplig konserttid.

Sjögrens-konserten gafs likväl för nära fylld salong, såsom man kunde vänta sig, då det gällde en värderad svensk tonsättare och hans verk. Konserten inleddes med hans vackra 1:a sonat, G moll, för violin och piano, con amore spelad af hrr Aulin och Stenhammar, hvilken senare äfven utförde 3 pianostycken, ett effektfullt »Preludium & Intermezzo» (manuskript), Capriccio och »Nordisk dityramb». Tre nya sånger: »Tre män satte ut sin båt etc.» (ballad), »Riddar Algotsons visa» ur »Folkungasagan» och 2 Frödingsdikter (»Ett drömackord», »Min hustru») föredrogos med utmärkt röst af dr Gillis Bratt, och till slut gafs under hr Stenhammars ledning tonsättarens kantat till Berzeliifesten 1898 (ord af G. Retzius) för soli, kör och piano, hvarvid hr Sjögren själf ackompagnerade. Samtliga nummer väckte lifligt bifall och hr Sjögren blef vid konsertens slut flere gånger inropad.

Aulinska kvartetten framförde å sin senaste, allt för fåtaligt besökta soaré, en intressant nyhet: Sonat för violin och piano af V. Stenhammar, enkel och organiskt byggd, melodiskt, harmoniskt och rytmiskt underhållande. Brahms bekanta stråksextett med motvikt i Cherubinis gammalklassiska vackra stråkkvartett utgjorde det väl uppsatta programmets första nummer. Åhörarnes ovanligt rika bifall fick i någon mån ersätta hvad som brast i deras antal.

Fröken Valborg Aulin kunde däremot på sin »kompositionsafton» fägna sig åt välbesatt salong. En ny hymn i god katolsk stämning: »Veni sancte spiritus» för blandad kör med piano inledde soarén, som slöts med 3 damkörer »Barcarol», »Klagar rosen?» och »När rosorna blomma» dirigerade af hr Stenhammar. Däremellan utförde fru Möller solosånger »Vid Rånö ström» och en humoristisk »Skärgårdsvisa», som väckte stort bifall och bisserades. Hr Aulin spelade »Ballad» och »Novelletta» för violin och piano (hr Stenhammar). Soarégifvarinnan, som sålunda gaf prof på mångsidig och grundlig kompositionstalang, ackompagnerade själf sångnumren och blef upprepade gånger inropad.

Svenska Musikerföreningens intressanta konsertmatiné borde ha lockat talrikare publik, men tiden för den var ej lyckligt vald. Konsertens första nummer, J. A. Häggs »Nordisk symfoni», är en melodisk, klar och liffull komposition, närmast liknande Gades, hans lärares, stil, kanske något för litet dissonanskryddad. Mest fängsla scherzot och finalen. I följande numret fick man njuta af Haydns öronsmekande musik i en dock rätt fordrande violoncellkonsert. Hr Linde utförde den talangfullt med i allmänhet god intonation i de svåra passagerna. Brahms' »Tragiska uvertyr», kontrasterande mot föregående nummer, är något uttänjd, men fängslar ändock intresset. Som hyllning åt Aug. Södermans minne följde därpå hans ypperliga ballad »Tannhäuser», hvarmed hr Lundqvist firade vanlig triumf. Konserten afslöts med Smetanas friskt nationella och skiftningsrika orkesterverk »Aus Böhmens Hain und Flur». Allt fick bästa utförande under hr Aulins energiska ledning, och vi hoppas, att dessa intressanta konserter för framtiden skola få en betryggad fortvaro.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. operan. Till Påskdagen förberedes, som vanligt, en konsert. Under repetition äro nyheterna för spelåret »Abu Hassan» och »Tifania».

Musikaliska akademien har som gåfva af sterbhuset fått emottaga framlidne konservatoriedirektören Albert Rubensons efterlämnade kompositioner i manuskript, äfvensom samtliga honom tillhöriga musikalier och böcker.

Bellmanskören förbereder sin sedvanliga vårkonsert, bestämd att äga rum i Musikaliska akademiens stora sal Påskdagen kl. 8 e. m. Programmet upptager till större delen sånger af August Söderman, med anledning af att 25 år förflutit sedan hans död.

Operasångaren hr Kurt Sommer som efter slutadt gästspel afreste till Berlin den 17 mars fick dessförinnan af konungen emottaga Vasaorden.

Operasångaren C. F. Lundqvist kommer, enligt »Norrbottens-kuriren», att i påsk göra en turné i Norrland, biträdd af den framstående pianisten fröken Tora Hvass.

Fru Anna Norrie skulle återkomma den 2 april till Köpenhamn från sin, säger Politiken, både i konstnärligt och pekuniärt hänseende särdeles lyckade turné i den danska landsorten. Hon skall därefter påsk- och annandagen uppträda å Kasinoteatern som Bettina i »Lyckobarnet».

Fru Jeanette Jacobsson, f. Davidson, vår bekanta f. d. konsert- och operasångerska, fyllde den 16 sistl. mars 60 år, då födelsedagen firades med en

animerad festlighet af mera privat natur på Hasselbacken, det gamla Davidson-hemmet, därvid äfven en af hennes elever, fröken Rosa Grünberg, uppträdde. Fru Jacobsson har, som bekant, efter att ha lemnat operan 1871 egnat sig åt sångundervisning. Fru Jacobsson, hvars stora och vackra mezzosopran utbildades under ledning af J. Günther och I. A. Berg i Stockholm samt Masset i Paris, debuterade den 11 juni 1868 å k. operan som Julia i Gounods »Romeo och Julia», vid operans första uppförande här, med stor framgång och utförde sedan flere roller därstädes. Hon är sedan 1872 ledamot af Musikaliska akademien.

Uppsalastudenternas tillämnade sångarfärd till Amerika inställes. Direktören för Svenska sångarförbundet i Amerika, hr Arvid Åkerlind i Brooklyn, har från studentkårens i Uppsala allmänna sångförenings ledare, director Ivar Hedenblad, erhållit ett bref, hvari det heter att den påtänkta sångarfärden till Amerika antagligen ej blir af.

Sångarfärd. Smålands nation beslöt på landskap nyligen att anordna en sångarfärd till hembygden i sommar.

En minnesfest förberedes i Upsala med Gunnar Wennerberg till föremål i anledning af att 50 år förflutit sedan »Gluntarne», hans genialiska sångduetter, började utgifvas.

Göteborg. Fröken Ellen Beck, den danska sångerskan, hvars konsert härstädes den 14 mars omnämnts, gaf den 17 mars en »populär sådan med biträde af fru Mraz som ackompagnatris, då hon bl. a. sjöng flere sånger af Em. Sjögren. — Filharmoniska sällskapet gaf den 26 mars sin 2:a årskonsert, hvarvid i Kristine kyrka Rossinis »Messe solennelle» utfördes under ledning af kapellm. Rung från Köpenhamn. Biträdande solister voro fru Ester (Sidner-)Gadelius från Lund, fru Dav. Afzelius, tenorsångaren Peter Cornelius från Köpenhamn och bassångaren hr G. Sjöberg från Stockholm. Konserten förnyades dagen därpå. Hr Cornelius, som första gången lät höra sig här, vann med sin behagliga röst stort bifall.

Från våra grannland.

Kristiania, mars 15—30. På Nationalteatern har under denna tid förekommit, af musik, ett par Berliozkonserter med biträde af fru Oselio-Björnson. — På Centralteatern har Lindens operettsällskap fortsatt med »Geishan», som med framgång efterträdts af Zellers »Fågelhandlarne», hvari hufvudrolerna innehades af frk Sigrid Eklöf, fru Åberg, frk Sundin, hrr Ullman, Haxell och Sandgren. — Eldoradoteatern har haft »Vermländingarne», »Pariserlif» och »Nitouche» på programmen. — Vid Musikföreningens 6:e konsert i slutet af mars utfördes: 1. Beethoven: Symfoni n:o 8; 2. Saint-Saëns: Pianokonsert, C moll (hr Knutzen); 3. Wagner: »Tannhäuser»-uvertyr. Den 23 gaf fru Erika Nissen konsert, biträdd af fru Ag. Gröndahl, fru Dagny Skarseth, frök. Anna Scharffenberg, operasångarne Jens Berntsen, och Carl Hagman samt Nationalteaterns orkester. Programmet upptog: 1. Beethoven: uvertyr till »Egmont»; 2. Beethoven: Pianokonsert, G dur; 3. Brahms: Liebeslieder-walzer med 4 händ. pianoackomp.; 4. Sinding: Pianokonsert i Dess dur (ny bearbetning). — Den 17 gafs en afskedskonsert till nedsatt pris (2—1 kr.) af hr Petschnikoff med fru. — Langes kvartett gaf sin tredje kammarmusiksoaré den 26 mars med biträde af pianisten frk Hildur Andersen. Därvid utfördes: 1. Brahms: Trio för piano, violin och horn; 2. Em. Sjögren: Violinsonat n:o 1; 3. Beethoven: Stråkkvartett, C dur. Äfven ett par körkonserter ha förekommit.

Helsingfors. Mars 14—30. Teatrarna ha fortfarit med dramatisk repertoar. Filharmoniska sällskapets 6:te symfonikonsert gafs d. 24 mars med biträde af violinvirtuosen Willy Burmester. Första numret å denna var Hugo Alfvéns symfoni n:o 2 (D-dur), därefter spelade Burmester konsert, E-dur, och Air af J. S. Bach samt »Nel cor piu non mi sento», tema med variationer af Paganini. Slutnumret var Webers »Euryanthe»-uvertyr. Operasångaren Giov. Cokini gaf d. 21 mars en konsert, biträdd af hr A. Ojanperä, violinisten Novacek och pianisten O. Merikanto, hvilken medverkade vid en matiné, som hr Cokini gaf ett par dagar senare. Å de populära konserterna i societetshuset ha hrr Cokini och Burmester biträdt som solister.

I Tammerfors har »Wiener-opera- och operettsällskapet från Helsingfors» d. 29—31 uppfört »Der Obersteiger», »Friskytten» och »Geishan» under hr von Kloss' direktion.

Köpenhamn. Mars 15—20. Å Kgl. teatern uppfördes d. 24 mars för första gången Aug. Ennas nya opera »Lamia» med text af Helge Rode. Operan omfattar 2 akter med förspel och hufvudrolerna innehades af frök. Dons, fru Brun samt hrr Herold, Simonsen och Müller. För öfrigt har repertoaren denna tid upptagit »Trubaduren», »Vikingeblod», »Bajadser», »En midsommarnattsdröm», »Elverhöj», »Gurre» samt baletterna »Thrymskviden» och »Coppelia» jämte dramatiska pjeser. D. 15 gaf sångarparet Eugen och Anna Hildach sin 2:a soaré, d. 19 o. 25 konserterade frök. Teresita Carreno. En Grieg-konsert gafs d. 23, hvarvid Edvard Grieg med fru och hr Simonsen medverkade. Programmet upptog: 1 Pianosonat, E-moll (komp.); 2 Nye Sange, op. 70 (hr Simonsen); 3 Pianostycken: a) Folkvisor (ur op. 66), b) »Bryllupsdag paa Troldhaugen» (komp.); 4 Nye og ældre sange (fru Nina Grieg); 5 Pianostycken: Lyriske stykker, op. 43 (komp.).

Den 21:a Palä-konserten (150:de), sista för säsongen, gafs sönd. 24 kl. 4 e. m., den upptog utvalda stycken ur Wagners »Nibelungenring» — Carl Nielsen-Rabens 5:e (symfoni-) konsert var en Beethovens-afton; programmet upptog uvertyrer till »Egmont» och »Fidelio», Pastoralsymfonien och violinromans. — Joh. Svendsen och Kgl. kapellet gaf 28 mars 2:a konserten, med biträde af sopransångerskan Mary Münckhoff.

Från andra land.

Paris. Opéra comique har nyligen uppfört Gounods »Mireille», ej gifven här på 12 år. Operan gafs nu i sitt ursprungliga skick i 5 akter, såsom den första gången gick öfver scenen 1864 på Theéâtre lyrique.

München. Siegfried Wagners nya opera »Herzog Wildfang», med text af komponisten själf, uppfördes den 23 mars härstädes för första gången. En kritiker i »Signale» säger att musiken i struktur och teknik är ojämförligt bättre än i komponistens föregående verk »Der Bärenhäuter». Utom den långa ouvertyren, som säges vara i tung och djup »Wagnerstil», omnämnes orkestreringen annars såsom graciös. Ett kardinalfel hos operan finner kritikern ligga uti att den lutar för mycket åt operetten. Utförandet lär icke hafva varit någon mönsterföreställning. Emellertid blef komponisten jämte de spelande efter hvarje akt inropade flere gånger. En opposition märktes dock, ehuru ej skarpt framträdande.

Vår musikbilaga.

Musikalbum XIV kommer att till årsprenumeranterna sändas med nästa eller därpå följande nummer. Detsamma innehåller särdeles värdefulla *pianostycken* af Gustaf Hägg, Theodor Kirchner och E. N. Méhul samt en *barytonsång* af A. M. Myrberg.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 21:sta årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

utgifves 1901 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *och* ***musikbilaga.*** *Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kungstensgatan 56,*** *3 tr., i* ***bok-*** *och* ***musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, der musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.*

Skandinaviska Pianofabriken,

32 Mäster-Samuelsgatan 32,

rekommenderar

sin tillverkning af utmärkta, af framstående musici vitsordade **Pianinos** och **Orglar** till billiga priser. Full garanti. Goda betalningsvilkor. Begagnade instrument tagas i utbyte. ***Begär priskurant.***

J. G. MALMSJÖ

Kongl. Hofleverantör.

Pianofabrik. **GÖTEBORG,** *Etablerad 1843.*

21 första pris bland hvilka **Guldmedalj**
Malmö 1896 och *Stockholm 1897*
"för utmärkta flyglar och pianinos"
ensam bland svenska pianofabriker.

Begagnade instrument tagas i utbyte.
Bekväma afbetalningsvilkor.
Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Kungstensgatan 56, 3 tr.
Tel. Vasa 6 19. **Frans J. Huss.**

Festmarsch

för piano af *Gustaf Hägg.*

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga à 50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från I. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.
Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.
Flyglar: fr. I. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.
Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
43 Regeringsgatan 43, Stockholm.

Tvenne något begagnade hel *Böhm-Klarinetter*

(låg stämning, normal) med nysilfverklaffar säljas, om man hänvänder sig i bref till

A. OHLSSON,
Drottninggatan 144, Helsingborg.

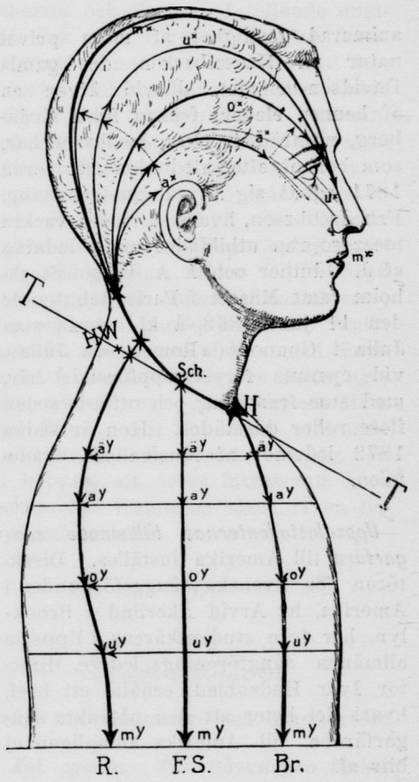

Die Lehrsätze

der

automatischen Stimmbildung

von

George Armin.

Lehrer für Sänger, Schauspieler und Redner.

Inhalt:

Einleitung.

1. **Abschnitt.** Die Lehrsätze der automatischen Stimmbildung.
2. **Abschnitt.** Ergänzungen und Erläuterungen zu diesen Lehrsätzen: Das »Stauprincip», Register, die Vokalformen, die Kraft der Konsonanten-Bewegungen, Strohbass, Ornamentik, Dynamik, Stimmkrisen- und -heilungen, Stimmalter und Studienzeit.
3. **Abschnitt.** Aphorismen über Gesang und Gesangsunterricht, Vortrag, Geschichte, Wissenschaft, Evolution und Natur, Studium, Dialekte, Definitionen.
4. **Abschnitt.** Die »Durchbildung» der Vokalformen. Eine Studie aus der praktischen Pädagogik der automatischen Stimmbildung.

Preis M. 2,40.

Leipzig. Verlag von **E. W. Fritzsch.**

Durch jede Buch-, Kunst- und Musikalienhandlung, sowie direct vom Verleger zu beziehen.

Fru Hilda Bergeron

meddelar **undervisning uti sång.**
Adress: *Tyskbagaregatan N:o 9.*
Telefon: Östermalm 13 83.

Innehåll: August Söderman (med porträtt). — Till Verdis minne. — Operarevy från k. hofoperan i Dresden, af G. W. — Musikpressen. — Följetong: Tre bekanta gamla musikmästare, skiss af Elise Polko (forts.). — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Vår musikbilaga. — Annonser.

STOCKHOLM, CENTRAL-TRYCKERIET, 1901.